

FRANKFURT OKULU VE ELEŞTİREL MEDYA

Yazarlar
Mevlüt Can KOÇAK
Olgun KÜÇÜK

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8299-02-1

Kitap Adı

Frankfurt Okulu ve Eleştirel Medya

Yazarlar

Mevlüt Can KOÇAK

ORCID iD: 0000-0002-9496-0541

Olgun KÜÇÜK

ORCID iD: 0000-0002-9471-3540

Son Okuma

Sema NOYAN

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

SOC052000

DOI

10.37609/akya.1813

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

FRANKFURT OKULU	1
1.1. Frankfurt Okulu'nun Düşünce Alt Yapısı.....	1
1.2. Frankfurt Okulu'nun Kuruluşu.....	5
1.3. Horkheimer'ın Hayatı ve Eleştirel Yaklaşımı	11
1.4. Adorno'nun Hayatı ve Eleştirel Yaklaşımı	16
1.5. Adorno ve Dil	23
1.6. Adorno, Horkheimer ve Aydınlanmanın Diyalektiği.....	28
1.7. Horkheimer, Adorno ve Araçsal Akıl	33
1.8. Adorno ve Horkheimer'ın Kültür Endüstrisi Kavramı.....	39
1.9. Marcuse'nin Hayatı ve Eleştirel Yaklaşım	46
1.10. Marcuse ve Tek Boyutlu İnsan	50
1.11. Habermas'ın Hayatı ve Eleştirel Yaklaşım.....	57
1.12. Habermas ve Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü	62
1.13. Habermas ve İletişimsel Eylem Kuramı	70
1.14. Frankfurt Okulu ve Walter Benjamin	75
1.15. Frankfurt Okulu ve Psikanaliz	80

İKİNCİ BÖLÜM

FRANKFURT OKULU, SANAT VE TOPLUM	85
2.1. Frankfurt Okulu ve Sanat.....	85
2.2. Frankfurt Okulu ve Müzik	92
2.3. Frankfurt Okulu, Aile ve Otorite	100
2.4. Frankfurt Okulu, Moda ve Kitleleşme.....	112
2.5. Frankfurt Okulu ve Modern Toplumun Kötülüğü	118

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FRANKFURT OKULU VE MEDYA	131
3.1. Frankfurt Okulu ve Yazılı Basın	131
3.2. Frankfurt Okulu ve Sinema	135
3.3. Frankfurt Okulu, Radyo ve Hitler	140
3.4. Frankfurt Okulu ve Televizyon	144
3.5. Frankfurt Okulu, Medya ve Boş Zaman.....	148
3.6. Frankfurt Okulu, Medya ve Cinsellik	156
Frankfurt Okulu Düşünürlerinin Öğrenci	
Hareketlerine Bakışı	162
Frankfurt Okuluna Yönelik Eleştiriler	166
Kaynakça.....	173

Kaynakça

- Abromeit, J. (2011). *Max Horkheimer and The Foundations of The Frankfurt School*. New York: Cambridge.
- Acar, S. (2018). Tüketim Toplumu Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5 (7), 75-90.
- Adorno, T.W. (2005). *Minima Moralia*. (çev. O.Koçak ve A.Doğukan). İstanbul: Metis Yayınları.
- Adorno, T.W. (2011). *Otoritaryen Kişilik Üstüne Niteliksel İdeoloji İncelemeleri*. (Çev. Doğan Şahiner). İstanbul: Say Yayınları.
- Adorno, Theodor ve Horkheimer, Max.(2013). *Teori ve Pratik Üzerine Bir Tartışma* (1956). (Çev. O. Kılıç). İstanbul: Metis Yayınları.
- Adorno, Theodor W. (2003) “Kültür Endüstrisini Yeniden Düşünürken” (Çev. B. O. Doğan. *Cogito – Adorno: Kitle, Melankoli, Felsefe*, Sayı: 36, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 76-83.
- Adorno, Theodor.W.(1969). *Introduction to Sociology of Music*. New York: The Seabury Press.
- Adorno, Theodor.W.(2012). *Sahicilik Jargonu Alman İdeolojisi Üzerine 1962-1964*. (Çev. Ş. Öztürk). İstanbul: Metis Yayınları.
- Adorno, W. T. (2000). *Minima Moralia*, (Çev: O. Koçak- A. Doğukan), İstanbul: Metis Yayınları
- Adorno, W. T. (2011). *Kültür Endüstrisi-Kültür Yönetimi*. (Çev. N. Ülner, M. Tüzel ve E. Gen). İstanbul: İletişim.
- Adorno, W.T. (2012). *Ahlak Felsefesinin Sorunları*. (Çev.T. Birkan). İstanbul: Metis Yayınları.
- Adorno, W.T. (2014). *Aydınlanmanın Diyalektiği*. (Çev. N. Ülner & E. Ö. Karadoğan). İstanbul: Kabalıcı Yayınevi.
- Akkol, M. L. (2019). Kitle Endüstrisi ve Kitle Kültürü Kavramlarının Frankfurt Okulu Düşüncesi Üzerinden Analizi. *Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi*, 2 (3), 49-64
- Aksoy, S. (2019). Kültür Endüstrisi Güdümünde Boş Zaman Pratiklerinde Tektipleşme:” Keyif” Etiketini ile Yapılmış Instagram Paylaşımları Üzerine Bir İnceleme. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (31), 601-622.

- Alford, C.Fred.(2002). *Levinas, The Frankfurt School and Psychoanalysis*. London: Continuum.
- Alver, F. (2006). Medya Yetkinliğinin Kuramsal Temelleri. *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi*, (7), 10-2.
- Anderson, Kevin B. & Rockwell, Russell. (2012). *The Dunayevskaya-Marcuse-Fromm Correspondence, 1954–1978: Dialogues on Hegel, Marx, and Critical Theory*. New York: Lexington Books.
- Anderson, Kevin.B.(2014). *Lenin, Hegel ve Batı Marksizmi Eleştirel Bir İnceleme*. (E. Günçiner). İstanbul: Yordan Kitapevi.
- Anderson, Perry. (2016). *Batı Markizmi Üzerine Düşünceler*. (Çev. B. Aksoy). İstanbul: Birikim Yayınları.
- Arik, M. B. (2004). Bir Kültür Endüstrisi Olarak 14 Şubat Sevgililer Günü. *İstanbul Üniversitesi İletişim Dergisi*, (20), 79–87.
- Aslan, A. (2016). Örgütlerde Cinselliğin Düzen Bozucu ve Düzen Kurucu Rolünün Eros ve Oyun Açısından İncelenmesi. *Ege Academic Review*, 16(4).
- Assoun, Paul-Laurent. (2014). *Frankfurt Okulu*. (Çev. I. Ergüden). Ankara: Dost Yayınları.
- Aydin Ozturk, T. (2020). Sosyolojide Müzik: Frankfurt Okulu, Adorno ve Kültür Endüstrisi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26 (45) , 527-534 . DOI: 10.32547/ataunigsed.743676.
- Aytekin, M. (2018). Sinema ve Mahremiyet İlişkisi: Mahremiyetin İfşası Ya Da İfşa Edilen Mahremiyet. S.Gezzin (ed). *Medya ve İletişime Diyalektik Bakış*. Konya: Eğitim Yayınları. 175-193
- B, Tekin. (1998). Frankfurt Okulu ve Kültür Endüstrisi. [https:// www.academia.edu/33814967/ Frankfurt Okulu_ve_K%C3%BClt%C3%BCr_E nd%C3%BCstrisi.pdf](https://www.academia.edu/33814967/Frankfurt_Okulu_ve_K%C3%BClt%C3%BCr_End%C3%BCstrisi.pdf) Erişim Tarihi: 13.12.2021
- Baudrillard, J. (2008). *Tüketim Toplumu*. (Çev. A. Şenel). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2015). *Bireyselleşmiş Toplum*. (Çev. Y. Alogan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Becan, C. (2015). *Reklamı Ters Yüz Etmek*. Konya: Eğitim Kitapevi.
- Becermen, M. (2009). “Nietzsche ve Adorno’da Sanat ve Hakikat İlişkisi Üzerine Bir İnceleme”, *Kaygı Dergisi*, Sayı 13, Bursa, s. 29-40.
- Begtimur, M. E. (2018). Frankfurt Okulu ve Kitle İletişim Araçları Eleştirisi. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (2), 50-63.

- Behrens, R. (2011). *Adorno Sözlüğü*. (Çev. M. Tüzel). İstanbul: Versus Kitap.
- Benhabib, S. (2005). *Eleştiri, Norm ve Ütopya*. (Çev. İ. Tekerek). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Benson, N.C. (2020). *Psikoloji Bilinci ve Davranışları Daha İyi Anlama İçin Çizgibilim*. (Çev. E. Okuyucu). İstanbul: Say Yayınları.
- Bernstein, J.M. (2001). *The Culture Industry*. London and New York: Routledge.
- Biçer Olgun, H. (2017). Jürgen Habermas, Hannah Arendt ve Richard Sennett'in Kamusal Alan Yaklaşımları. *Sosyolojik Düşün*, 2 (1), 45-54.
- Bingöl, U. (2019). *Modernizmden Postmodernizme*. İstanbul: Akademik Kitaplar.
- Birdişi, F. (2014). "Eleştirel Güvenlik Çalışmaları Kapsamında Frankfurt Okulu ve Soğuk Savaş Sonrası Güvenlik Sorunlarına Eleştirel Bir Yaklaşım: Galler Ekolü". *Güvenlik Stratejileri Dergisi*. 10 (20), 229-256.
- Bottomore, T. (2016). *Frankfurt Okulu ve Eleştirisi*. (Çev. Ü. H. Yolsan). İstanbul: Say Yayınları.
- Boucher, G. (2016). *Yeni Bir Bakışla Adorno*. (Çev. Y. Başkavak). İstanbul: Kolektif Yayınları.
- Braaten, J. (1991). *Habermas's Critical Theory of Society*. USA: State University Of New York Press.
- Brown, Bruce. (1989). *Marx, Freud ve Günlük Hayatın Eleştirisi*. (Çev. Y. Alogan). İstanbul: Ayrıntı yayınları.
- Claussen, D. (2008). *Theodor W. Adorno: One Last Genius*. Trans. Rodney Livingstone: Cambridge MA: Bellknap Press.
- Claussen, D. (2010). *Son Deha Theodor W.Adorno*. (Çev. D. Muradoğlu). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Colclasure, D.L. (2010). *Habermas and Literary Rationality*. New York: Routledge.
- Cook, D. (1996). *The Culture Industry Revisited: Theodor W. Adorno on Mass Culture*. New York: Rowman & Littlefield Publishers.
- Cook, D. (2014). *Adorno on Nature*. USA: Routledge.
- Coşkun Karataş, N. (2019). *Rus Düşüncesi Bağlamında F.M. Dostoyevski'de Yabancılaşma Olgusu*. Ankara: Hece Yayınları.

- Crombez, J. M. (2021). *Anxiety, Modern Society, and the Critical Method: Toward a Theory and Critical Method*. Boston: Brill
- Çağatay, T. (1971). "Modern Aile ve Sosyal Problemleri". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi*. 9. 73-126.
- Çakır, H ve Çakır, Elif Can. (2020). Tek-Boyutlu İnsanın Ötesinde: Marcuse'nin Meyerhoff Konferansı. Sayı: 10, cilt: 1.
- Çiğdem, A. (2008). *Akil ve Toplumun Özgürleşimi Jürnal Habermas ve Eleştirel Epistemoloji Üzerine Bir Çalışma*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Çoban, S. (2014). İktidar'ın Medyası. (Haz. E. Arsan- S.Çoban). Medya ve İktidar- Hegemonya, Statüko, Direniş. İstanbul: Doğa Basın Yayın.
- Çolak, M. (2011) «Georg Lukacs'ı Yeniden Düşünmek». *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi* / 12. 91-124.
- Dagtaş, B. (1999). İngiliz Kültürel Çalışmaları'nda İdeoloji. *Kurgu*, 16 (1), 321-343.
- Danko, D. (2017). *Sanat Sosyolojisi*. (Çev. N. Z. Arslanoğlu). Ankara: Hece Yayınları.
- David Held, D. (2004). *Introduction to Critical Theory: Horkheimer to Habermas*. ABD: Blackwell.
- Dellaloğlu, B. F. (2012). İnsan bilimleri, özne ve öznellik. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 3(16), ss. 1-10.
- Dellaloğlu, B.F. (1995). *Frankfurt Okulu'nda Sanat ve Toplum*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Dellaloğlu, B.F. (2012). Benjaminia: Dil, Traih ve Coğrafya. İstanbul: Ayrintı Yayınları.
- Demir, Ş. ve Sesli, M. (2007). Kamusal Alan (Türkiye'de Kamusal Alan Kavramlaştırılmasının Muhtevası: Tektiplilik mi, Çoğulculuk mu?). *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), 273-292
- Demiralp, O. (2007). "Tuhaf Bir Çocuk". Walter Benjamin. *Cogito*. Sayı 52. Güz. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. 69-77.
- Dengin, S. & Koç, F. (2016). Kültür Endüstrisi Bağlamında Moda ve Gençlerin Modayı Kullanma Durumları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20 (1), 203-222.
- DeNora, T. (2003). *After Adorno Rethinking Music Sociology*. United Kingdom: Cambridge University Press

- Dever, A. (2013). Tip'ler İnsanı "Modernleşmenin Benzeşen Bireyleri". Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4 (7), 61-7.
- Dikmen, M. (2018). "Felsefi Yakınlıklar: Theodor W. Adorno ve Jean Baudrillard Arasındaki Yakınlıklara Dair". *Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. Cilt 5, Sayı 1, ss.63-76.
- Dostoyevski, F. (1985). *Yeraltından Notlar*. (Çev. N. Y. Taluy). İstanbul: İş Bankası Yayınları.
- Durğun, S. (2012). Jean-Jacques Rousseau'da Amour-Propre Kavramı. *Özne Felsefe Dergisi*, 17. Kitap (Güz), 103-112.
- Ece, Ü. (2015). *Yerli Dizilerdeki Kimlik Kalıpları*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Erdoğan, İ. (2014). *Medya Teorisi ve Araştırmaları Biliş ve Davranış Yönetimi Amaçlı Endüstri, Devlet ve Üniversite İşbirliğinde, Medyanın Egemen ve Alternatif Açıklamaları*. Ankara: ERK Yayınları.
- Erik, Stolerman. (2018). Herbert Marcuse and the "One-Dimensional Man. Jeffrey Bardzell, Shaowen Bardzell, Mark Blythe (eds.) *Critical Theory and Interaction Design*, London: The MIT Press
- Erkan, E. (2018). *Gençlerde Tüketim ve Din*. İstanbul: Hiberyayın.
- Esenyel, A. (2020). Dostoyevski'nin Yeraltından Notlar'ında Zorunluluk Bilinci. *Tabula Rasa: Felsefe ve Teoloji*, (33), 24-33.
- Fildiş, B. (2018). Marx, Durkheim ve Weber Üzerinden Klasik Dönem Sosyolojisinde Modern Devlet ve Modern Ordular. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3).
- Foster, R. (2007). *Adorno: The Recovery of Experience*. USA: State University of New York Press.
- Franks, M. A. (2005). "An-aesthetic Theory: Adorno, Sexuality, and Memory". R. J. Heberle (ed). *Feminist Interpretations of Theodor Adorno*. Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press.
- Fraser, I. (2018). *Political Theory and Film From Adorno To Zizek*. London: Rowman Littlefield International.
- Freud, S. (1975). *Kitle Psikolojisi*. (Çev. K. Şipal). İstanbul: Bozak Yayınları
- Freud, S. (2000). *Bir Yanılsamanın Geleceği Uygarlık ve Hoşnutsuzlukları*. (Çev. A. Yardımlı). İstanbul: İdea Yay.
- Freud, S. (2018). *Kültürel Huzursuzluk*. (Çev. E. Yıldırım). İstanbul: Oda Yayınları.
- Freud, S. (2019). *Savaş ve Ölüm Üzerine Düşünceler*. (Çev. E. Yıldırım). İstanbul: Oda Yayınları.

- Freud, S. (2021). *Kitle Psikolojisi*. (Çev. K. Şipal). İstanbul: Say Yayınları.
- Fromm, E. (2004). *Marx'ın İnsan Anlayışı*. (Çev. K. H. Ökten). İstanbul: Arıtan Yayınevi.
- Fromm, E. (1990). *Sağlıklı Toplum*. (Çev. Y. Salman & Z. Tanrısever). İstanbul: Payel Yayınevi.
- Gartman, D. (2013). *Culture, Class, and Critical Theory Between Bourdieu and the Frankfurt School*. London: Roulledge.
- Geuss, R. (2002). *Eleştirel Teori Raymond Geuss*. (Çev. F. Keskin). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Geuss, R. (2002). *Eleştirel Teori Habermas ve Frankfurt Okulu*. (Çev. F. Keskin). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Geuss, R. (2002). *Eleştirel Teori*. (Çev. F. Keskin). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Giddens, A. (2010). *Kapitalizm ve Modern Sosyal Teori*. (Çev. Ü. Tatlıcan). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Gitlin, T. (2008). Medya Sosyolojisi: Egemen Paradigma. S. Çelenk (Ed.), H. Tuncel & E. Çaylı (Çev.), *İletişim Çalışmalarında Kırılmalar ve Uzlaşmalar* (1. baskı, s. 19-67). Ankara: Deki Yayınları.
- Glenda A. G. (2004). *Encyclopedia of Modern Jewish Culture*. USA: Routledge
- Gordon, P.E. (2016). *Adorno and Existence*. England: Harvard University Press.
- Gökulu, G. (2014), "Aydınlanma Felsefesinin Ceza Adalet Sistemine Etkileri ve Şiddetin Eleştirisi", *The Journal of Academic Social Science*, 5.
- Groff, R. (2014). *Subject and Object: Frankfurt School Writings on Epistemology, Ontology, and Method*. London: Bloomsbury.
- Güven, U. Z. & Ergur, A. (2015). Dünyada ve Türkiye'de Müzik Sosyolojisinin Yeri ve Gelişimi. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 3 (29), 1-27.
- Habermas, J. (2001). *İletişimsel Eylem Kuramı*. (Çev. M. Tüzel). İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Habermas, J. (2001). *İletişim Eylem Kuramı*. Cilt 1. (Çev. M. Tüzel). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Habermas, J. (2003). *Kamusallığın Yapısal Dönüşümü*. (Çev. T. Bora ve M. Sancar). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Hablemitoğlu, Ş. (2018). *Sardunyalılar ve Kadınlar*. İstanbul: Cadde Yayınları.

- Hansen, M. B. (1981). Introduction to Adorno,” Transparencies on Film”(1966). *New German Critique*. (24/25), 186-198.
- Hellings, J. (2014). *Adorno and Art Aesthetic Theory Contra Critical Theory*. London: Palgrave Macmillian.
- Homerios. (2008). *İlyada*. (Çev. A.Erhat & A.Kadir). İstanbul: Can Sanat Yayınları
- Horkheimer, M ve Adorno, T.W. (2010). *Sosyolojik Açılımlar Sunular ve Tartışmalar*. Ankara: BilgeSu Yayınları.
- Horkheimer, M. ve Adorno, T.W. (1995). *Aydınlanmanın Diyalektiği I*. (Çev. O. Özügül). İstanbul. Kabcacı Yayınevi.
- Horkheimer, M. ve Adorno, T.W. (1996). *Aydınlanmanın Diyalektiği II*. (Çev. O. Özügül). İstanbul: Kabcacı Yayınevi.
- Horkheimer, M. (1998). *Akıl Tutulması*. (Çev. O. Koçak) İstanbul: Metis Yayınları.
- Horkheimer, M. (2005). *Geleneksel ve Eleştirel Kuram*. (Çev. M. Tüzel). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Horkheimer, M. (2005). *Geleneksel ve Eleştirel Kuram*. (Çev. M. Tüzel). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Houston, S. (2013). Jürgen Habermas. M.Gray & S.Webb (Ed.). *Social Work Theories and Methods*. London: Sage Publications.11-13
- Huhn, Tom (2004). *The Cambridge Companion to Adorno*. Cambridge: Cambridge University Press
- İnce, M. ve Koçak, M. C. (2019). Medya ve Diğer Dış Etkenlerin Gençlerin Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisi. *Anemon-Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 203-210.
- Jan. R. J. (2017). *İdeoloji Kuramları: Yabancılaşmanın ve Boyun Eğmenin Güçleri*. İstanbul: Yordam Kitapevi.
- Jay, M. (1976). *The Dialectical Imagination A History of the Frankfurt School and the Institute of Social Research 1923-150*. London: Heinemann.
- Jay, M. (2001). *Adorno*. (Çev. Ü. Oskay).İstanbul: Der Yayınları.
- Jay, M. (2020). *Splinters in Your Eye: Frankfurt School Provocations*. London: Verso.
- Jenemann, D. (2007). *Adorno in America*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Jensen, A.S. (2013). *SCM Core Text Theological Hermeneutics*. London: SCM Press.

- Kanlıoğlu, A. (2018). Bir Savaş Alanı Olarak Beden: Bedenin Moda ve Fotoğraf Kavramları Dolayımı ile Metalaştırılmasına Eleştirel Bir Bakış. *Akdeniz İletişim*. (30).
- Karamolla, M & Kiriş Y. N. (2020). Adorno ve Horkheimer'in Araçsal Akıl Eleştirisi. *Journal of History School*, 48, 3562-3580.
- Karl, Marx. (1998). *Artı-Değer Teorileri Birinci Kitap*. (Çev.Y. Fincancı). Ankara: Sol Yayınları.
- Kasım, M. (2013). Hitler Döneminde Propaganda Aracı Olarak Radyo. *Selçuk İletişim*, 6 (4), 64-75.
- Kellner, D. Lewis, T. & Pierce, C. (2008). *On Marcuse: Critique, Liberation, and Reschooling in the Radical Pedagogy of Herbert Marcuse*. Rotterdam: Sense Publishers.
- Kellner, D. (1992) *Erich Fromm, Feminism, and the Frankfurt School*. Na.
- Keltie, E. (2017). *The Culture Industry and Participatory Audiences*. Australia: Palgrave Macmillan.
- Kenneth, S. (2006). The Frankfurt School, the Marxist Tradition, Culture and Critical Thinking: Max Horkheimer, Herbert Marcuse, Theodor Adorno, Jürgen Habermas (156-166). W.Julian (ed.) *European Criticism and Theory: A Critical Guide*, Edinburgh University Press.
- Keyvan, A. (2021). Psikanalitik Grup Terapisi (Grup Analizi). *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 13 (3), 591-604.
- Kırel, S. & Kuruca, Y. (2021). Popüler Kültürlerarası Anlatısal Alışveriş Bağlamında Evrensel Masalların Yerel Sinemalara Taşınması. *Selçuk İletişim*, 14 (4).
- Kırel, S. (2010). *Kültürel Çalışmalar ve Sinema*. İstanbul: Kırmızı Kitapevi.
- Kiraz, S. (2018). Sosyal Araştırmalar Enstitüsü ile Erich Fromm ve Sigmund Freud İlişkisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (2), 61-72.
- Kocaoğlu, M. (2018). Aydınlanmayı Yeniden Düşünmek: Horkheimer Ve Adorno . *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (3), 159-180.
- Koçak, M. C., & Küçük, O. (2021). Medyanın Kültüre Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Journal of Humanities and Tourism Research (Online)*, 11, 53-65.
- Koçak, M. C., Kalafat Çat, A., Küçük, O. (2021). Türk Televizyon Dizilerinde Mesleklerin Cinsiyete Göre Dağılımı. *Biltek-V International*

- Symposium On Current Developments In Science, Technology And Social Sciences(5), 831-839.
- Koçak, O. (1988). "Maelström Üslubu", *Defter*, sayı: 5, Haziran-Eylül.
- Koluvaçık, İ. (2017). Eleştirel Teorisyenlerin kültür endüstrisi kavramı çerçevesinde sanata ve sinemaya yaklaşımları. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 2 (3), 135-156.
- Korsch, K. (2000). *Karl Marx Marksist Kuram ve Sınıf Hareketi*. (Çev. M. Okyayuz). Ankara: Doruk Yayınları.
- Kula, O. B. (2013). *Marx, Benjamin, Adorno Sanat ve Edebiyat*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Küçük, O. (2021). TV Dizilerinde Şiddet:" Çukur" Dizisi Örneği. *Journal of International Social Research*, 14(77).
- Le Bon, G. (1997). *Kitleler Psikolojisi*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Litvak, J. (1997). *Strange Gourmets: Sophistication, Theory, and the Novel*. London: Duke University Press,
- Lukacs, G. (1998). *Tarih ve Sınıf Bilinci*. (Çev. M. Y. Öner). İstanbul: Belge Yayınları.
- Lukacs, G. (2017). *Lenin'in Düşüncesi Devrimin Güncelliği*. (Çev. R. Zarakolu). İstanbul:Belge Yayınları.
- Lull, J. (2018). *İletişim Çağında Kültür*. (Çev. E. S. Civelek). Ankara: Hece Yayınları.
- Lunn, E. (1982). *Marxism and Modernism An Historical Study of Lukacs, Brecht, Benjamin, and Adorno*. London: University of California Press.
- Marcuse, H. Wolff, R.P, Bergmann, U & Rabehl, B. (1969). *Görünmeyen Diktatör*. (Çev. T. Akerson). İstanbul: Ararat Yayınevi.
- Marcuse, H. (1968). *Aşk ve Uygarlık Freud Üzerine Felsefi Bir Araştırma*. (Çev. S. Çağan). İstanbul: May Yayınları.
- Marcuse, H. (1990). *Tek-Boyutlu İnsan İleri İşleyim Toplumunun İdeolojisi Üzerine İncelemeler*. (Çev. A. Yardımlı). İstanbul: İdea yayınları.
- Marcuse, H. (1991). *Karşıdevrim ve Başkaldırı*. (Çev. G. Koca ve V. Ersoy). İstanbul: Ara Yayıncılık.
- Marcuse, H. (2013). *Özgürlük Üzerine Bir Deneme*. (Çev. S. Soysal). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Marx, K. ve Engels, F. (1976). *Komünist Partisi Manifestosu*. (Çev. S. Arslan). Ankara: Bilim ve Sosyalizm Yayınları.

- Marx, K. ve Engels, F. (2013). *Devlet ve Hukuk Üzerine*. (Der ve Çev. Rona Serozan). İstanbul: Çağdaş Hukukçular Derneği Yayınları.
- McGee, P. (1997). *Cinema, Theory, and Political Responsibility in Contemporary Culture*. USA: Cambridge University Press.
- Misiroglu, G. (2015). *American Countercultures: An Encyclopedia of Non-conformists, Alternative Lifestyles, and Radical Ideas in U.S. History*. USA: Routledge.
- Mora, N. (2008). Medya ve kültürel kimlik. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. Cilt:5 Sayı:1.
- Morgan, B. (2001). "The Project of the Frankfurt School." *Telos*, 75-98. <http://journal.telospress.com/content/2001/119/75.short>.
- Morris, M. (2001). *Rethinking the Communicative Turn: Adorno, Habermas, and the Problem of Communicative Freedom*. USA: State University Of New York Press.
- Müller-Doohm, S. (2006). *Habermas: A Biography*. USA: Polity Press.
- Nietzsche, F. (2015). *İnsanca, Pek İnsanca-1*. (Çev. M. Tüzel). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Nietzsche, F. (2006). *Deccal*. (Çev. O. Aruoba). İstanbul: İthaki Yayınları.
- O'Connor, B. (2004). *Negative Dialectic Philosophy and the Possibility of Critical Rationality*. London: The MIT Press.
- O'Neill, M. (1999). Adorno and Women: Dialectics for Photography. M. O'Neill. (ed). Adorno, Culture and Feminism. London: SAGE Publications. 1-21
- Onur, F. (2016). Horkheimer'da Akıl. *Kilikya Felsefe Dergisi*, (1), 74-89.
- Osmanoğlu, Ö. (2016). Hegel'den Marcuse'ye Yabancılaşma Olgusu. *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 0 (3), 65-92.
- Öngen, O. (2018). Kültür Endüstrisinde Oyuncululuğun Ekonomi Politikğine Eleştirel Bir Bakış. *Konservatoryum*, 5 (1), 1-18.
- Özbek, M. (2004). "Giriş; Kamusal Alanın Sınırlan", M.Özbek (ed). *Kamusal Alan*. İstanbul: Hil Yayın.
- Öztürk A. T. (2020). Sosyolojide müzik: Frankfurt okulu, Adorno ve kültür endüstrisi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45), 527-534.
- Phillips, W. (2015). *Metaphysics and Music in Adorno and Heidegger*. New York. Palgrave Macmillan.
- Piccone, P. (1978) *The essential Frankfurt school reader*. Eds. Andrew Arato, and Eike Gebhardt. New York: Urizen Books, 1978.

- Postman, N. (2010). *Televizyon Öldüren Eğlence*. (Çev. O. Akınhay). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Rasche, A & Scherer, A.G. (2014). Intduction: Life and Work Of Jurgen Habermas.: P. S. Adler, P. Du Gay, G. Morgan, M. I. Reed (Eds). *The Oxford Handbook of Sociology, Social Theory, and Organization Studies Contemporary Currents, United Kingdom: Oxford University Press*.
- Roberts, J. (1982). *Walter Benjamin*. London .Macmillian.
- Rolf Wiggershaus R. (1995). *The Frankfurt School: Its History, Theories, and Political Significance*. USA: The MIT Press.
- Rousseau, J.-J. (2007). *Dillerin Kökeni Üstüne Deneme: Melodi ve Müziksel Taklit ile İlişki İçinde*. (Çev. Ö. Albayrak). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Rutli, E. E. (2019). T. Adorno ve M. Horkheimer Felsefeleri Bağlamında Eleştirel Teorinin Felsefi Kökenleri. *Kare*, (6), 16-35.
- Sadakaoğlu, M. C. (2018). Aydınlanma Tahayyülü ve Bir Ödev Olarak Tüketim. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 10 (1), 51-76.
- Sayar, T.E. (2018). Yeni Medya Çağında Kültürel Değişim. M.Gökân (ed). *İletişim Çağında Dijital Kültür*. Konya: Eğitim Yayınları.
- Schnapper, D. (2005). *Öteki ile İlişki*. (Çev. A. Sönmezay). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Selçuk, G. (2011). “Fordist Birikim Rejimi ve Kitle Kültürü”. *Journal of Yasar University*, (24), 4130- 4152.
- Slater, P. (1998). *Frankfurt Okulu*. (Çev. A. Özden). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Smith, P. (2007). *Kültürel Kuram*. (Çev. S. Güzelsarı ve İ. Gündoğdu). İstanbul: Babil Yayınları.
- Solmaz, D. B. & Aydın, B. (2012). Popüler Kültür ve Spor Merkezlerine Yönelik Bir Araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 1 (4).
- Spurk, Jan. (2008). Toplumsal Aklın Eleştirisi. (Çev. I. Ergüden). İstanbul: Versus Yayınları
- Stamps, J. (1995). *Unthinking Modernity Innis, McLuhan and The Frankfurt School*. London: McGill-Queen’s University Press.
- Sunar, L. (2010). *Karl Marx ve Max Weberin Doğu Toplumlarına Yaklaşımları*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2010, s. 202-209.

- Taş, K. & Özdemir Berköz, H. (2015). Modernizmin Kamusal Alan Parametreleri ve Din. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 1-20.
- Taylor, B. (2012). Enlightenment and the Uses of Woman. *In History Workshop Journal* (Vol. 74, No. 1, pp. 79-87).
- Temel, T. (2019). Yeni Kadın Algısı ve İlk Popüler Kültür İmgelerine Eleştiriler: Sebilürreşad Dergisi Örneği (1923-1925). *Toplum Bilimleri Dergisi*. Sayı: 26. ss. 8-38.
- Therborn, G. (2010). *Marksizmden Post-Marksizme*. (Çev. D. Evcı). Ankara: Dipnot Yayınları.
- Thompson, J. B. (2013). *İdeoloji ve Modern Kültür*. (Çev. İ. Çetin). Ankara: Dipnot Yayınları.
- Thomson, A. (2016). *Adorno: A Guide for the Perplexed*. London. Continuum.
- Toprak, Ö., Küçük, O. & Koçak, M.C. (2021). Medya ve benzeşme bağlamında tercih edilen müzik türleri üzerine bir araştırma. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(74), 2368-2379.
- Tükel, İ. (2012). Modern Örgütlerde Yabancılaşma ve Kafka'nın "Dönüşüm" Romanının Bu Bağlamda Analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1 (2) , 34-50.
- Türk, H. B. (2016). "Murray Bookchin'in Siyasal Düşüncesinde Rousseau'nun İzleri". *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 147-162.
- Ülker, D. (2022). Kitle Süsü Kavramı Üzerine Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Eleştirel Bir Okuma. *İstanbul Antropoloji Dergisi*, (1), 101-124.
- Ümer, E. (2016). Adorno, Debord ve Baudrillard'da Kültür ve Sanat. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 0 (17) , 171-187.
- Varol, S. (2011). Frankfurt Okulu'ndan Postmodernizme Televizyona Dair Eleştirel Perspektifler. *Erciyes İletişim Dergisi*, 2 (1)
- Vassaf, G. (2016). *Cehenneme Övgü*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Wheatland, T. (2009). *The Frankfurt School In Exile*. London: University of Minnesota Press.
- Wolin, R. (2006) *The Frankfurt School Revisited : And Other Essays on Politics and Society*, New York: Routledge.
- Yapıcı, H. (2021). *Toplumun Burçlarla İmtihani: Teorik ve Gündelik Fragmanlar*. İstanbul: Dün Bugün Yarın Yayınları.

- Yaşar, A. (2005). Osmanlı Şehir Mekânları: Kahvehane Literatürü. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, (6), 237-256.
- Yaylagül, L. (2014). *Kitle İletişim Kuramları Egemen ve Eleştirel Yaklaşımları*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Yıldırım, Y. (2014). “İletişimsel Eylem Kuramı Işığında Siyasal İletişim ve AK Parti Örneği”. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 7 / 1 ss. 195-225.
- Yükselbaba, Ü. (2008). “Kamusal Alan Modelleri Ve Bu Modellerin Bağlıları”, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Mecmuası*, LXVI (2), s. 227-271.
- Zakai, A. (2018). *The Pen Confronts the Sword: Exiled German Scholars Challenge Nazism*. USA: State University of New York Press.
- Zobar, J.A. (2019). *Kültür Endüstrisi ve Tüketim Bağlamında Frankfurt Okulu'ndan Günümüze Birey, Tahakküm ve Özgürlük İlişkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne.